Ақпанның 3-ші сынып жұмысы.

- **$32.Қазақстанда өнеркәсіптің дамуы.**

fppt.com

Аппақ Байжанов (1999 ж)

fppt.com

Жана тақырып.

- Жоспар:
- 1.Солтүстік- Батыс Қазақстан қалаларының даму ерекшеліктері.
- 2.XIII ғасырда салынған қалалар.
- 3.XIX ғасырдың бірінші жартысында Қазақстандағы әскери бекіністер ретінде пайда болған қалалар.
- 4.Шаруалардың Қазақстанға қоныс аударуы барысында пайда болған қалалар.
- 5.Жетісу мен Оңтүстік Қазақстандағы қалалар.

fppt.com

Солтүстік-Батыс Қазақстан қалаларының даму ерекшеліктері.

Орал және Гурьев.

fppt.com

- Орал — Солтүстік-Батыс Қазақстандағы ескі қалалардың бірі. Оның негізі XVII ғасырдың бас кезінде қаланды.

Орал

fppt.com

fppt.com

- Гурьевтің негізі XVI ғасырда қаланды. Қала Жайық өзенінің оң жағалауында салынды.

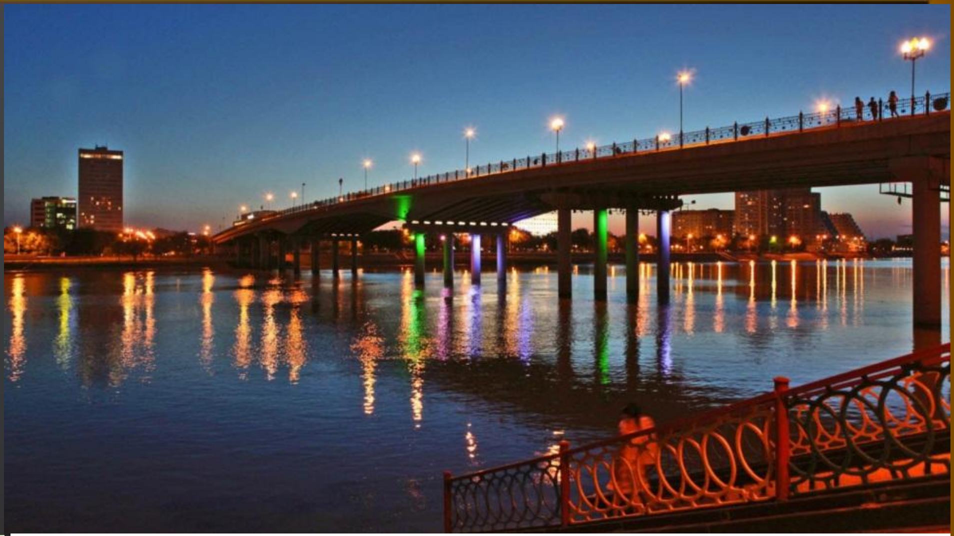

fppt.com

Қалада балық өнеркәсібі дамыды. Қала көпестері теңіз арқылы Астраханмен сауда-саттық қатынасын орнатты.

Қала тұрғындары негізінен бау-бақша өсірумен айналысты. Олар жүзім, алма, алмұрт, шабдалы, шие және өрік өсірді. XX ғасырдың бас кезінде қала халқының саны 10 мың адамнан тұрды.

fppt.com

fppt.com

XVIII ғасырда салынған қалалар

Павлодар қаласы 1720 жылы Коряков бекінісінің атымен Керегежар деген жерде салына бастады. Ол Ертістің оң жағалауында орналасты. 1861 жылы Павлодар штаттан тыс қалаға, ал 1868 жылы Семей облысының уездік қаласына айналды.

fppt.com

- Қала Ертіс өзеніндегі пароход тоқтайтын маңызды айлақтардың бірі болды. Оның үстіне, ол Солтүстік-Шығыс Қазақстандағы ірі сауда орталығы да еді. XX ғасырдың бас кезінде қала халқының саны 31 мың адамға жетті, оның 9 мыңы мұсылман халықтарының өкілдері болатын.

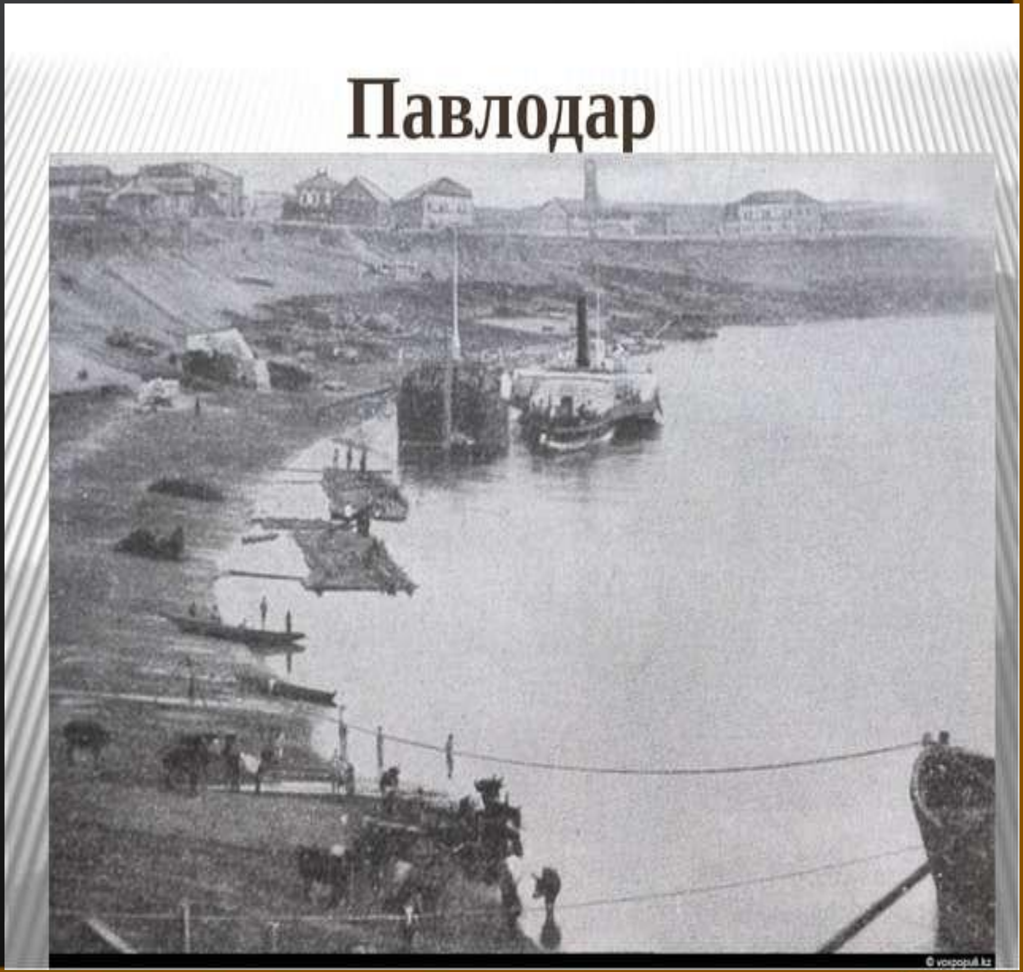

fppt.com

fppt.com

- ***Семей*** қаласы да Ертістің оң жағалауында орналасты. Оның негізі 1718 жылы әскери бекініс ретінде қаланды. Бекіністің Семей атану себебі оған таяу жерде ежелгіжеті ғимараттың қи-ранды қалдығы бар

fppt.com

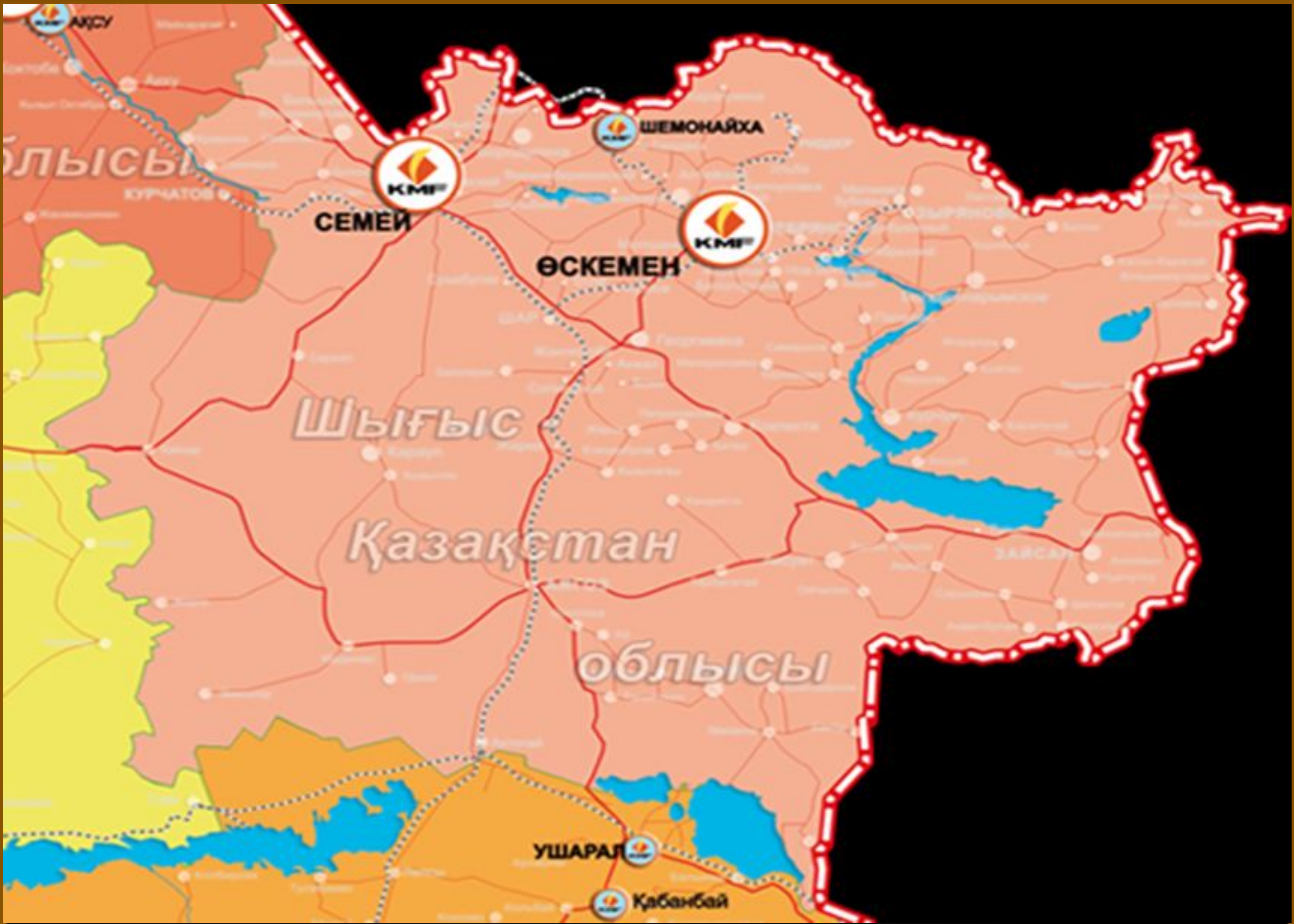
АҚСУ
блысы
КУРЧАТОВ
СЕМЕЙ
КМГ
ШЕМОНАЙХА
ӨСКЕМЕН
КМГ
Шығыс
Қазақстан
облысы
ЗАЙСАН
УШАРАЛ
Қабанбай

fppt.com

- ***Өскемен*** қаласы Ертістің оң жақ бетінде оған Үлбі өзені келіп құятын жерде орналасқан. Қаланың негізі 1720 жылы бекініс ретінде қаланған.

fppt.com

- 1868 жылы Өскемен Семей облысындағы уездік қала мәртебесіне ие болды. 1900 жылы кала халқының саны 10 мың адамға жетті. Халықтың басым көпшілігін казактар мен мещандар құрады. Олар егіншілікпен, омарта шаруашылығымен және мал өсірумен айналысты.

Өскемен бекінісі

fppt.com

- ***Петропавл*** қаласы 1752 жылы Есілдің бойындағы Қызылжар деген жерде Сібірдің оңтүстік шебін көшпелі халықтың шабуылынан қорғау мақсатымен салынды. Ол 1807 жылы қала мәртебесіне ие болды.

fppt.com

Петропавл

fppt.com

Көкшетау елтаңбасы

Көкшетау

1824 жылы округтің орталығы болып сайланды

1868 жылы Ақмола облысының уездік қаласына айналды

1897 жылы халық саны бойынша қалада мың адам тұрды

ppt.com

Қарқаралы

- 1824 жылы Қарқаралы сыртқы округінің орталығы ретінде қаланды
  - 1912 адам қазақтар
  - 560 адам мещандар
- 1868 жылы қала мәртебесіне ие болды
  - 472 адам татарлар

fppt.com

Атбасар

1846 жылы қазақ станицасы және үкіметінің Арқадағы тірек пункті ретінде бой көтерді

Xlx-xx ғасырлар шебінде ондағы тұрғындар саны 2,6 мың адамға жуықтады

fppt.com

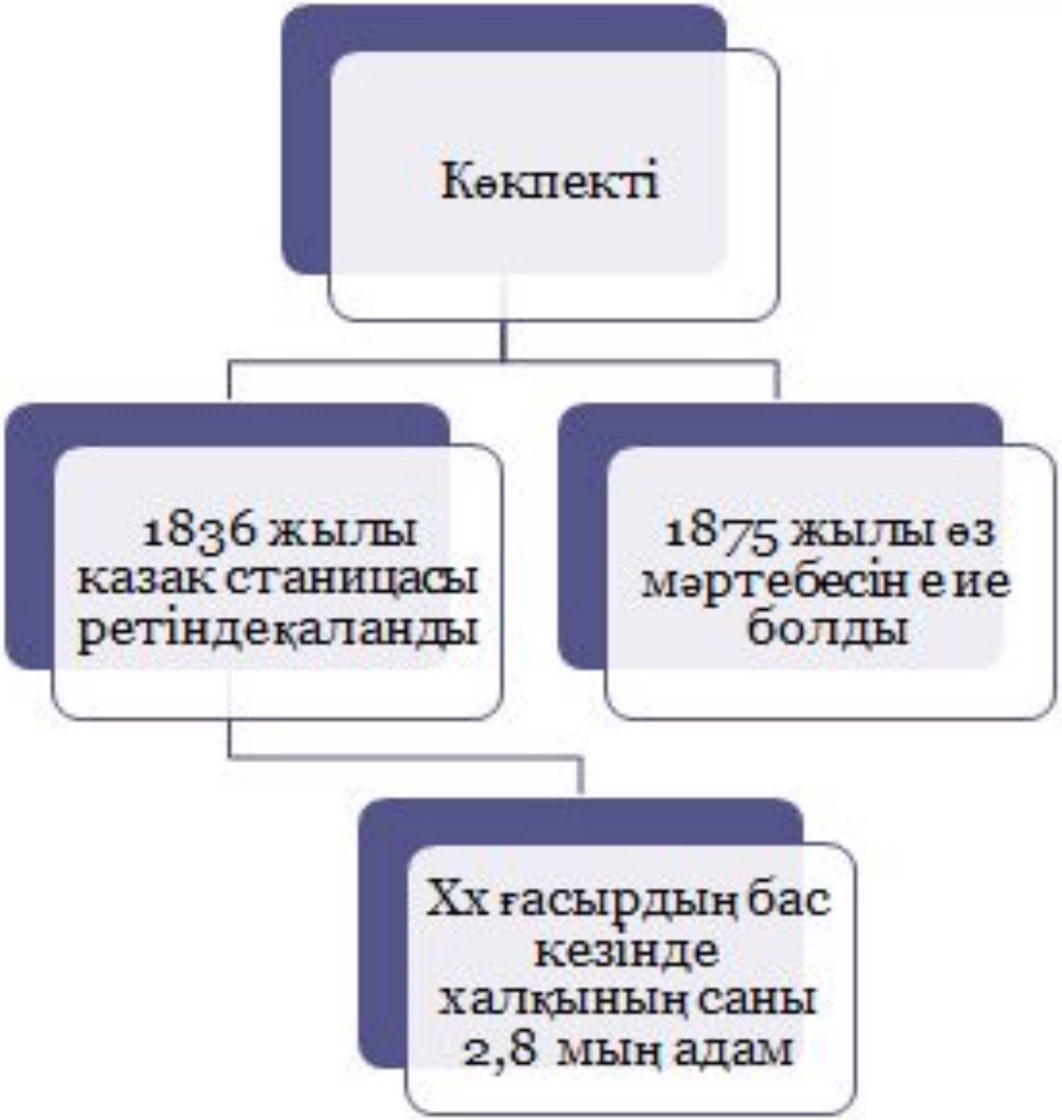
Көкпекті
1836 жылы казак станицасы ретіндеқаланды
1875 жылы өз мәртебесін е ие болды
Хх ғасырдың бас кезінде халқының саны 2,8 мың адам

fppt.com

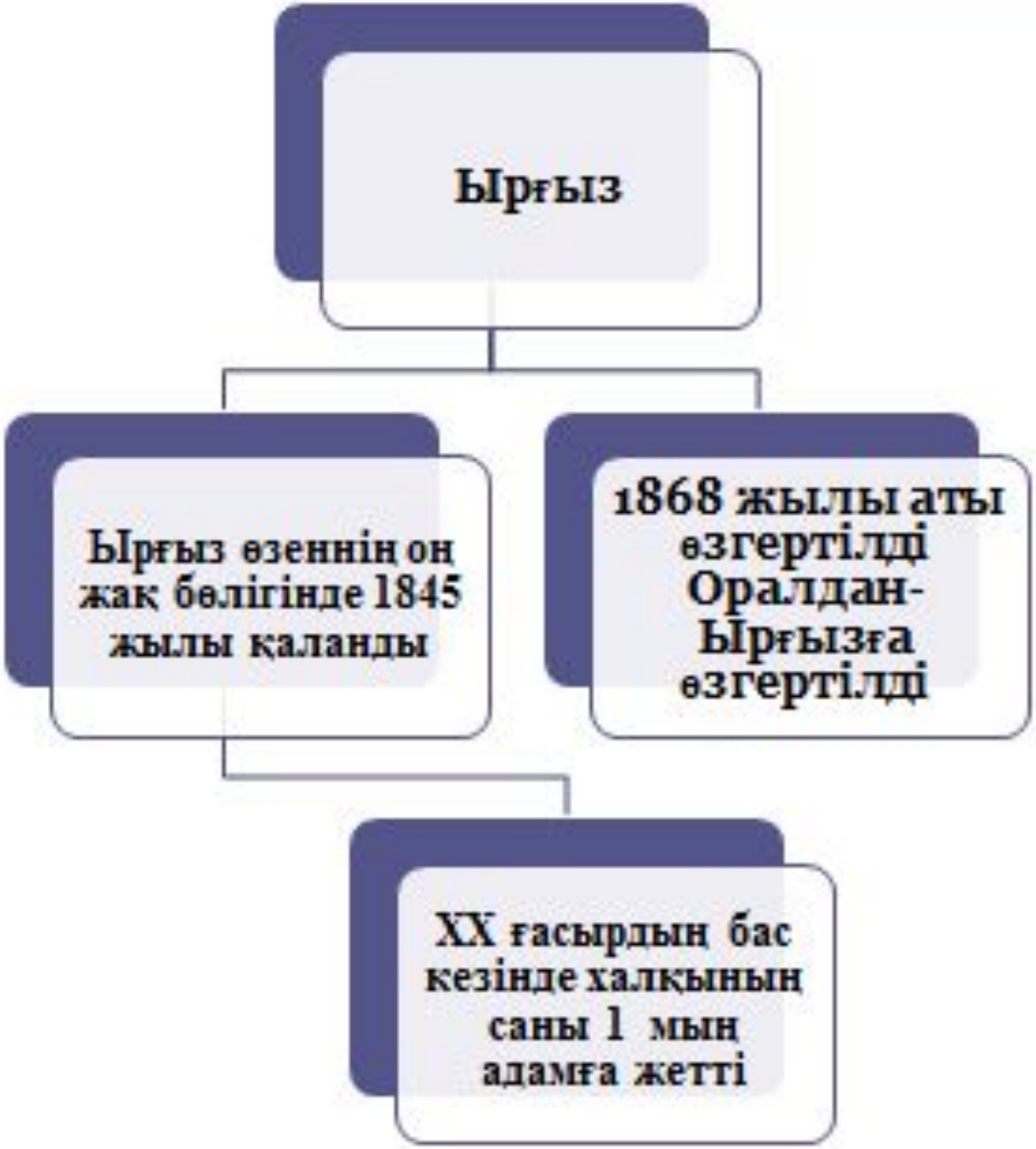
Ырғыз
Ырғыз өзеннің оң жақ бөлігінде 1845 жылы қаланды
1868 жылы аты өзгертілді Оралдан-Ырғызға өзгертілді
XX ғасырдың бас кезінде халқының саны 1 мың адамға жетті

fppt.com

Торғай
Торғай қаласының негізі 1845 жылы қаланды
1868 жылыТорғай облысының уездік орталығына айналды
XX ғасырдың бас кезінде халқының саны 900 адамға жетті
fppt.com

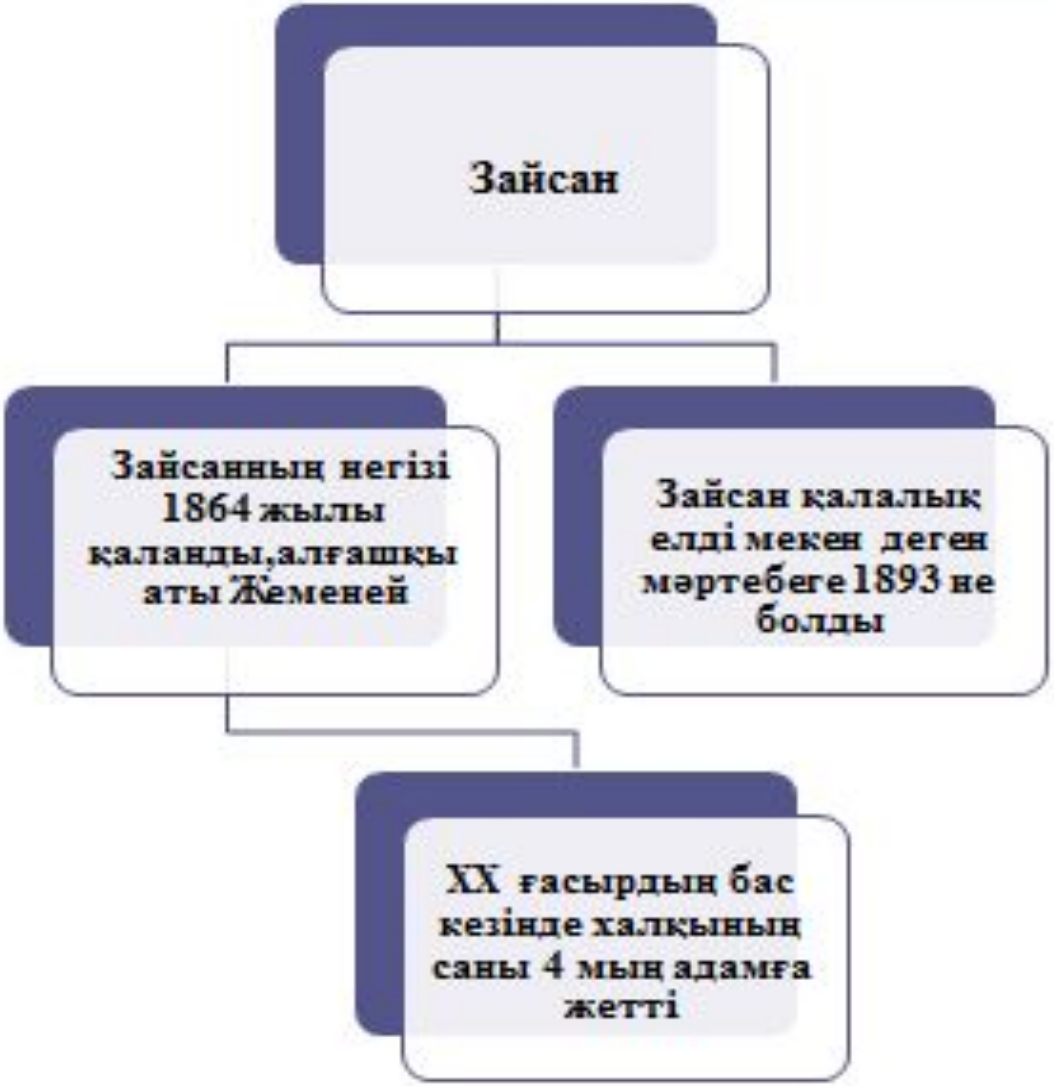
Зайсан
Зайсанның негізі 1864 жылы қаланды,алғашқы аты Жеменей
Зайсан қалалық елді мекен деген мәртебеге 1893 не болды
XX ғасырдың бас кезінде халқының саны 4 мың адамға жетті

fppt.com

XX ғасырдың бас кезі

fppt.com

Шаруалардың Қазақстанға қоныс аудару барысында пайда болған қалалар.

Ақтөбе

- Ақ төбе деп атайтын бекініс ретінде 1869 жылы салына бастады
- XX ғас бас кезінде онда 3 мыңға жуық тұрғын болды.

Қостанай

- Қостанай (Николаевск) Торғай облысындағы ең үлкен қала болды. Оның негізі 1879 жылы қаланды

  Халқы 18 мың жетті.

ppt.com

Қостанай (Николаевск) Торғай облысындағы ең үлкен қала болды. Оның негізі 1879 жылы қаланды. Сол жылдың өзінде-ақ оған 1200 шаруа отбасы көшірілді. Қала осы өлкенің аса ірі әкімшілік және сауда орталығына айналды. Онда 250-ден астам сауда орындары болды. Қала тұрғындары егіншілікпен де айналысты. Мұның өзі қала халқының өсе түсуіне ықпал етті. 1889 жылы қала мен қала маңындағы халықтың саны 18 мың адамға жетті.

fppt.com

fppt.com

Жетісу мен Оңтүстік Қазақстандағы қалалар

1897 жылы

Жаркентте 16 мыңдай адам

Верныйда 23 мыңдай адам

Әулиеатада 12 мыңдай адам

Перовскіде 5 мыңдай адам

fppt.com

Перовск 1897жылы

fppt.com

Верный 1896 жылы

fppt.com

Петропавловск
Тайынша
Сергеевка
Қостанай
Көкшетау
Щучинск
Рудный
Степняк
Лисаковск
Макинск
Степногорск
Жітіқара
Есіл
Ерейментау
Атбасар
Ақкөл
Орал
Ақсай
Державинск
АСТАНА
Ақтөбе
Хромтау
Алға
Арқалық
Теміртау
Қарағанды
Саран
Қандыағаш
Шахтинск
Абай
Темір
Ембі
Жем
Шалқар
Атырау
Сәтпаев
Қаражал
Жезқазған
Құлсары
Арал
Приозёрск
Форт-Шевченко
Байқоңыр
Қазалы
Ақтау
Қызылорда
Жаңаөзен
Шу
Кентау
Жаңатас
Қаратау
Түркістан
Тараз
Арыс
Шымкент
Шардара

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!!!

gifus.ru